

Onderzoeksleerlijn HAN Bedrijfskunde

Yvonne Peterman & Witek ten Hove

2024-02-01

Table of contents

HAN Bedrijfskunde	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Structuur	5
2 Cultuurontwikkeling binnen de opleiding	7
2.1 Inspiratiemateriaal	7
2.2 Actiepunten cultuurontwikkeling	7
3 Professionalisering van docenten	13
3.1 Visie excellent docentschap.	13
3.2 Actiepunten docentschap	13
4 Ontwikkeling van studentcompetenties	15
4.1 Actiepunten studentcompetenties	15
5 Integratie met de praktijk	19
5.1 Actiepunten praktijk	19
6 Structurering van het curriculum	20
6.1 Actiepunten curriculum	20
References	21

HAN Bedrijfskunde

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De vraag naar onderwijs neemt wereldwijd toe naarmate nationale economieën steeds meer gebaseerd worden op kennis en het tempo van technologische veranderingen blijft versnellen. Snelgroeiende en steeds jongere bevolkingen in veel delen van de wereld zetten ook druk op instellingen voor hoger onderwijs om op nieuwe en creatieve manieren te reageren (Hanna, n.d.).

Maatschappelijk gezien is er een groeiende behoefte aan professionals die kunnen reflecteren op hun handelen en kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van toepasbare ‘supercomplexe’ kennis voor het werkveld (Terlouw, van der Pool, and Griffioen 2013).

1.2 Doel

Het doel is een leerlijn in te richten die op een effectieve wijze de ontwikkeling bevordert van onderzoekend vermogen bij docenten en studenten.

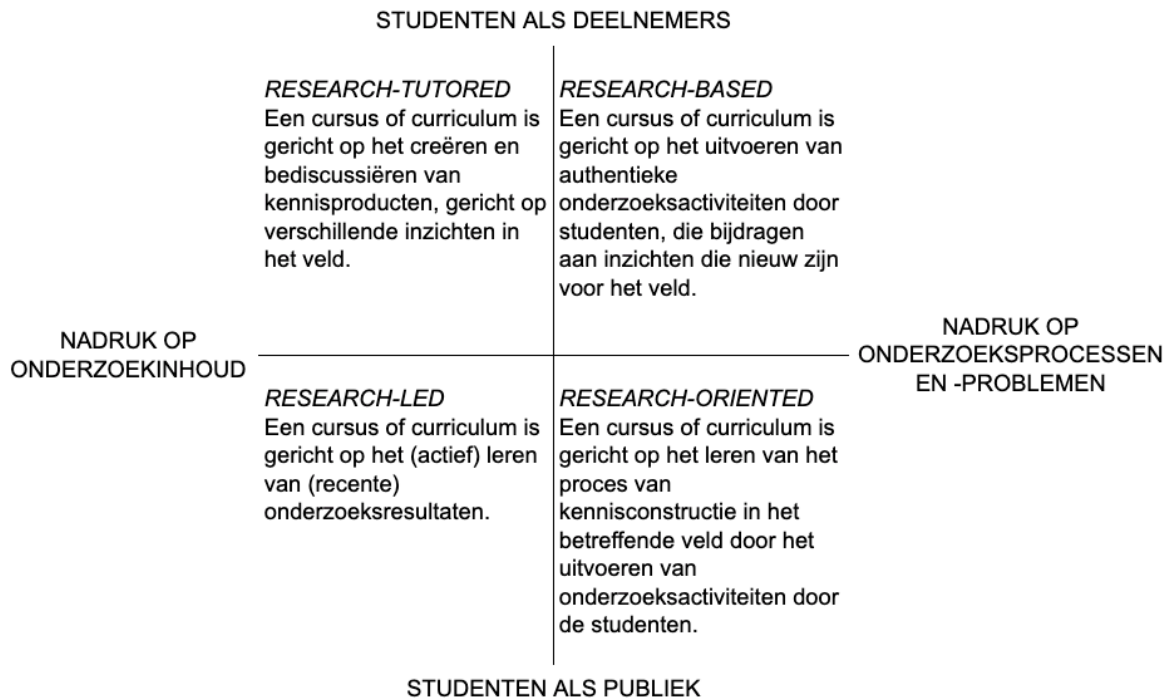

Figure 1.1: Vier vormen van ‘undergraduate’ onderzoeksonderwijs naar de aard van de studentenparticipatie en de focus op onderzoeksinhoud of -processen (Terlouw, van der Pool, and Griffioen 2013).

1.3 Structuur

De onderzoeksleerlijn voor HAN Bedrijfskunde is opgebouwd rond verschillende kernonderdelen die systematisch bijdragen aan de ontwikkeling van zowel docenten als studenten op het gebied van onderzoeksvaardigheden. De structuur is ontworpen om een holistische benadering te bieden, waarbij theorie, praktijk en reflectie samenkomen. De leerlijn is opgebouwd uit de volgende elementen:

1. **Cultuurontwikkeling binnen de opleiding:** Dit onderdeel richt zich op het creëren van een ondersteunende cultuur die de ontwikkeling van onderzoekend vermogen stimuleert. Het omvat actiepunten gericht op het bevorderen van een onderzoekscultuur, het betrekken van studenten en docenten bij het vormgeven van deze cultuur, en het integreren van externe samenwerkingen en authenticiteit in onderzoeksinitiatieven.
2. **Professionalisering van docenten:** Hier wordt de focus gelegd op het ontwikkelen van de onderzoekscompetenties van docenten. Dit onderdeel behandelt het stimuleren van onderzoekend docentschap, het aanbieden van scholing in onderzoeksmethoden, en

het integreren van onderzoeksvaardigheden in het reguliere onderwijs. Tevens worden evaluatie- en feedbackmechanismen geïmplementeerd om continue verbetering te waarborgen.

3. **Ontwikkeling van studentcompetenties:** Dit element is gericht op het bevorderen van de onderzoeksvaardigheden van studenten door middel van praktijkgericht onderzoek, reflectie en ethische bewustwording. Er wordt aandacht besteed aan het stimuleren van interdisciplinaire samenwerking en het geleidelijk overdragen van eigenaarschap van onderzoeksprojecten van de docent-onderzoeker naar de student.
4. **Integratie met de praktijk:** Dit onderdeel zorgt ervoor dat studenten tijdens hun opleiding regelmatig in aanraking komen met de praktijk, zodat ze hun onderzoeksvaardigheden kunnen toepassen en verder ontwikkelen in realistische omgevingen. Dit wordt gerealiseerd door intensieve samenwerking met bedrijven en andere stakeholders.
5. **Structurering van het curriculum:** Het curriculum is zodanig gestructureerd dat het de natuurlijke complexiteit van de werkelijkheid weerspiegelt en studenten stimuleert om diepgaande, context-afhankelijke kennis te creëren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van constructivistische leeromgevingen en opdrachten die nauw aansluiten bij de praktijk.

Elk van deze elementen is onderverdeeld in specifieke actiepunten die zijn afgestemd op de verschillende niveaus van onderzoeksontwikkeling en die bijdragen aan het realiseren van de doelen van de onderzoeksleerlijn. Deze modulaire opzet maakt het mogelijk om de leerlijn flexibel aan te passen aan de behoeften van studenten en docenten, terwijl er tegelijkertijd wordt gezorgd voor een consistente ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden door de gehele opleiding heen.

2 Cultuurontwikkeling binnen de opleiding

Visie op leren (Schneckenberg, Ehlers, and Adelsberger 2011):

- Leren is alomtegenwoordig. Het vindt plaats in verschillende contexten.
- Lerenden worden geleidelijk de organisatoren van hun eigen leerproces.
- Leren is een levenslang proces en vindt slechts voor een beperkt gedeelte plaats binnen het onderwijs.
- Leren is een collaboratief proces en vindt plaats binnen communities.
- Leren is een informeel proces en vindt plaats op verschillende plekken en momenten.

2.1 Inspiratiemateriaal

2.2 Actiepunten cultuurontwikkeling

	Actiepunt	Beschrijving	NB
1	Cultuurverandering	Creëer een cultuur die de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden bij docenten ondersteunt.	Dit vraagt om een onderzoekscultuur waarbinnen docenten gestimuleerd worden om hun onderzoekskompetenties continu te ontwikkelen en toe te passen in de praktijk.

	Actiepunt	Beschrijving	NB
2	Actieve betrokkenheid en kleinschalige experimenten	Betrek studenten en docenten actief bij het vormgeven van de cultuur binnen de opleiding door hen te laten deelnemen aan pilots en experimenten. Dit kan bijvoorbeeld door discussiegroepen of workshops waarin ze bijdragen aan de vaststelling van waarden en normen.	Pilots helpen medewerkers om de nieuwe cultuur of processen te accepteren en geven ruimte voor bijsturing op basis van feedback. Dit draagt bij aan een sterker gevoel van eigenaarschap en een betere afstemming tussen gewenste en ervaren cultuur.

	Actiepunt	Beschrijving	NB
3	Integratie van authenticiteit en externe samenwerking in onderzoeksinitiatieven	Zorg ervoor dat praktijkopdrachten authentieke, maatschappelijke vraagstukken adresseren en versterk onderzoeksinitiatieven door samen te werken met externe partners zoals organisaties, lectoraten en andere hogescholen.	Dit ondersteunt de ontwikkeling van adaptief vermogen bij studenten en docenten, essentieel voor hun toekomstige wendbaarheid, en vergroot de impact en zichtbaarheid van de onderzoekscultuur.

	Actiepunt	Beschrijving	NB
4	Ondersteun flexibiliteit en wendbaarheid in leer- en werkmethoden	Bevorder een cultuur van flexibiliteit en wendbaarheid binnen de opleiding door het aanmoedigen van innovatief denken en het snel kunnen aanpassen aan veranderingen. Dit kan worden bereikt door het implementeren van agile werkmethoden en het stimuleren van continue professionele ontwikkeling.	Dit is essentieel om de opleiding en haar deelnemers in staat te stellen zich snel aan te passen aan nieuwe uitdagingen en kansen, wat cruciaal is voor zowel het onderwijs als het onderzoekend vermogen.
5	Gebruik maken van bestaande initiatieven	Herpositioneer bestaande activiteiten of initiatieven zodat ze aansluiten bij de nieuwe onderzoekscultuur.	Dit helpt om snel zichtbare successen te boeken zonder nieuwe middelen te hoeven aan- boren.

	Actiepunt	Beschrijving	NB
6	Communicatie en bewustwording verhogen	Verhoog de communicatie en bewustwording over hoe verschillende initiatieven bijdragen aan de onderzoekscultuur.	Regelmatige communicatie zoals town halls of workshops zorgt ervoor dat iedereen in de organisatie begrijpt hoe de verschillende acties samenhangen.
7	Evaluatie en bijstelling van leerlijn	Voer regelmatig evaluaties uit van de onderzoeksleerlijn en pas deze aan op basis van feedback van studenten en docenten om ervoor te zorgen dat deze blijft aansluiten bij de praktijkbehoeften.	Continue verbetering is noodzakelijk om de relevantie en effectiviteit van de leerlijn te waarborgen.

3 Professionalisering van docenten

Hier beschrijf je de actiepunten gericht op de professionalisering van docenten...

3.1 Visie excellent docentschap.

De docent is een onderwijsontwerper die (Manciaracina 2022):

- beschikt over een uitgebreid professioneel netwerk, ruime externe kennis en de vereiste generieke capaciteiten.
- tegemoet komt aan de behoefte aan op maat gemaakte leerervaringen en -resultaten.
- gebruik maakt van innovatieve methodes om studenten te betrekken bij en te laten deelnemen aan het leerproces.
- interactieve, technologierijke methodieken inzet bij het ontwerpen van leerervaringen.

De taken van de docent zijn:

- Het organiseren van activiteiten die het begrip en het gebruik van gevalideerde informatie bevorderen om nieuwe kennis te genereren of doelstellingen te bereiken.
- Het volgen van studentenprocessen en -acties en het aanreiken van gedetailleerde en tijdige feedback op individuele leerprocessen.
- Het beoordelen van de leerresultaten en leerprocessen van de studenten.

3.2 Actiepunten docentschap

	Actiepunt Beschrijving	NB
1	Onderzoeksin- do- cenceschap Simuleer de transitie naar een docent-onderzoeker profiel binnen het team.	Het HAY-profiel voor docenten vereist dat docenten ook als onderzoeker kunnen optreden.

	Actiepunt	Beschrijving	NB
2	Scholing in onderzoek	Organiseer scholing voor docenten gericht op op het gebied van kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden.	Informatievaardigheden, gebruik van literatuur, methodologische expertise, tooling.
3	Integratie in onderwijs	Integreer onderzoeksvaardigheden in het reguliere onderwijs door docenten te trainen in het ontwerpen van praktijkgerichte onderzoeksopdrachten.	Dit helpt bij het ontwikkelen van adaptief, onderzoekend en ontwerpend vermogen bij studenten.
4	Feedback en evaluatie	Zorg voor regelmatige feedback- en evaluatiemomenten om de onderzoekscompetenties van docenten verder te ontwikkelen.	Door intervisie en kalibratie binnen het team wordt de kwaliteit van onderzoeksvaardigheden geborgd.

4 Ontwikkeling van studentcompetenties

Hier beschrijf je de actiepunten gericht op de ontwikkeling van studentcompetenties...

Uit (Terlouw, van der Pool, and Griffioen 2013)

Ontwikkelingsniveau	Studentenkenmerken
1 - Afhankelijkheid van externe verwijzingen ['Foundations']	<ul style="list-style-type: none"> – Kennis gezien als ‘zeker’ – Afhankelijk van ‘autoriteiten’ (bijv. docenten, ouders) als bron van kennis – Extern gedefinieerd waardesysteem en identiteit – Handelen gerelateerd aan het verkrijgen van goedkeuring.
2 - Op het kruispunt van externe afhankelijkheid en zelfstandigheid ['Intermediate learning']	<ul style="list-style-type: none"> – Ontwikkeld bewustzijn van meervoudige perspectieven en onzekerheid – Ontwikkeld bewustzijn van eigen waarden en identiteit en van de beperkingen van afhankelijke relaties.
3 - Zelfstandig auteurschap ['Capstone']	<ul style="list-style-type: none"> – Bewustzijn van kennis als contextgebonden – Ontwikkeling van een intern waardesysteem en een gevoel van de aanwezigheid van de eigen capaciteiten

Onderzoekend vermogen	Niveau 1
Vaardigheden	Basisbegrip van bedrijfskundige concepten; kan onderzoeksresultaten bestuderen en
Ontwikkelingsniveau	Afhankelijk van externe autoriteiten voor kennis; ziet kennis als zeker en onbetwist

4.1 Actiepunten studentcompetenties

	Actiepunt	Beschrijving	NB
1	Versterken van informatie- en methodologische vaardigheden	Studenten trainen in het zoeken, evalueren en toepassen van wetenschappelijke literatuur, en hen bewust maken van verschillende onderzoeksmethoden zoals design thinking, actieonderzoek en CIMO. Dit bereidt hen voor op het kritisch analyseren van bestaande kennis, het formuleren van relevante onderzoeksvragen en het methodisch onderbouwen van hun onderzoek.	Dit kan door middel van workshops, integratie in het curriculum en aandacht voor validiteit en betrouwbaarheid van onderzoeksmethoden.
2	Faciliteren van praktijkgericht onderzoek	Studenten meer mogelijkheden bieden om hun onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen door praktijkgericht onderzoek uit te voeren in samenwerking met bedrijven en andere stakeholders, waardoor ze ervaring opdoen met echte vraagstukken.	Dit kan door middel van stages, projecten en samenwerking met externe partners.

	Actiepunt	Beschrijving	NB
3	Ontwikkelen van reflectieve vaardigheden	Studenten stimuleren om regelmatig te reflecteren op hun onderzoeksmethodes, keuzes en uitkomsten, en hen aanmoedigen om kritisch na te denken over hun eigen rol in het onderzoeksproces.	Integratie van reflectiemomenten in het curriculum en begeleiding door docenten.
4	Integratie van ethiek en persoonlijke waarden in onderzoek	Studenten bewust maken van ethische dilemma's in het onderzoeksproces en hen ondersteunen bij het ontwikkelen van een intern waardesysteem. Dit omvat het systematisch benaderen en analyseren van ethische kwesties en het maken van weloverwogen beslissingen gebaseerd op hun eigen waarden.	Dit kan door casestudies, ethische discussies en reflectie op persoonlijke waarden in de lessen te integreren.

	Actiepunt	Beschrijving	NB
5	Stimuleren van interdisciplinaire samenwerking en eigenaarschap door de docent-onderzoeker	Het bevorderen van samenwerking tussen studenten van verschillende disciplines om complexe, multidimensionale vraagstukken aan te pakken en verschillende perspectieven te integreren in hun onderzoek.	De docent-onderzoeker neemt in eerste instantie het eigenaarschap van projecten, begeleidt het proces, en draagt dit eigenaarschap geleidelijk over aan studenten naarmate hun onderzoekend vermogen zich verder ontwikkelt.

5 Integratie met de praktijk

Hier beschrijf je de actiepunten gericht op integratie met de praktijk...

5.1 Actiepunten praktijk

	Actiepunt	Beschrijving	NB
1	Actiepunt 1	Beschrijving van actiepunt 1	NB 1

6 Structurering van het curriculum

Kenmerken van constructivistische leeromgevingen (Jonassen 1994):

1. Bied diverse representaties uit het echte leven om overmatige simplificatie te vermijden.
2. Geef de natuurlijke complexiteit van de werkelijkheid weer.
3. Benadruk de creatie van kennis, in plaats van een replicatie van kennis.
4. Accentueer het gebruik van echte opdrachten die direct toepasbaar zijn, in tegenstelling tot vage en abstracte aanwijzingen.
5. Creëer leeromgevingen die de echte wereld of praktijkgevallen nabootsen, in plaats van het volgen van vastgestelde instructiereeksen.
6. Stimuleer diepgaande reflectie op ervaringen.
7. Bied ruimte voor context- en inhoud-afhankelijke kennisconstructie.
8. Ondersteun samenwerkingsgerichte kenniscreatie door sociale samenwerking, zonder competitie tussen gebruikers aan te moedigen.

6.1 Actiepunten curriculum

	Actiepunt	Beschrijving	NB
1	Actiepunt 1	Beschrijving van actiepunt 1	NB 1

References

- Hanna, Donald E. n.d. “Organizational Models in Higher Education, Past and Future.”
- Jonassen, David H. 1994. “Technology as Cognitive Tools: Learners as Designers.” *ITForum Paper* 1 (1): 6780.
- Manciaracina, Andrea. 2022. *Designing Hybrid Learning Environments and Processes: Interactive Communication Tools for Active Learning*. Springer Nature.
- Schneckenberg, Dirk, Ulf Ehlers, and Heimo Adelsberger. 2011. “Web 2.0 and Competence-Oriented Design of Learning—Potentials and Implications for Higher Education.” *British Journal of Educational Technology* 42 (5): 747–62.
- Terlouw, Cees, Els van der Pool, and D. M. E. Griffioen. 2013. “Onderzoek in Het Hbo Onderwijsprogramma in Het Kader van Internationale Ontwikkelingen: Een Inleiding Op Het Themanummer.” *Tijdschrift Voor Hoger Onderwijs* 31 (1/2): 3–15.